

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT 629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
ZESPÓŁ REALIZACJI
BADAŃ 621 - 07 - 57, 628 - 90 - 17
INTERNET: <http://www.cbos.pl>

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89
E-mail: sekretariat@cbos.pl

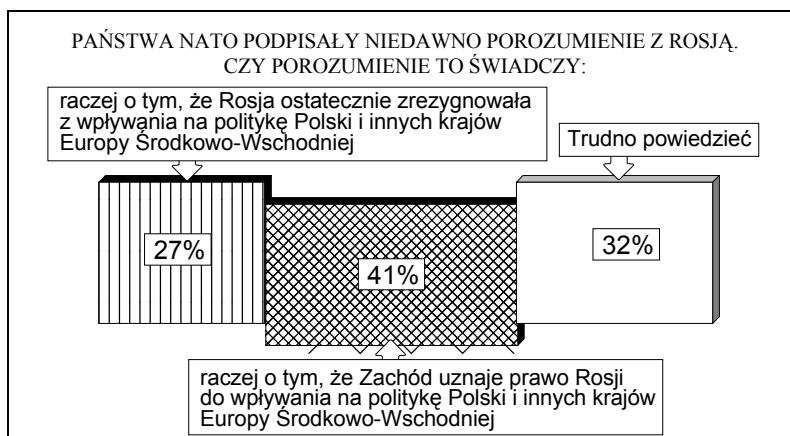
BS/90/90/97

POLACY WOBEC NATO

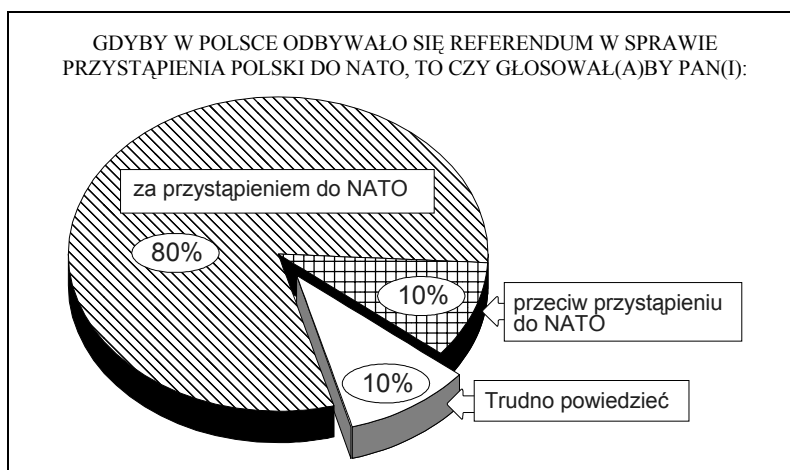
KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, LIPIEC '97

- ◆ Wśród badanych dominuje opinia, że porozumienie Rosja - NATO świadczy o uznaniu przez Zachód prawa Rosji do wpływania na politykę Polski i innych krajów Europy Środkowo-Wschodniej.

- ◆ Zdecydowana większość Polaków popiera wejście Polski do paktu północnoatlantyckiego, a niewiele mniej osób uważa takie rozwiązanie za najlepsze z punktu widzenia zapewnienia bezpieczeństwa kraju.

- ◆ Zdaniem dwóch trzecich badanych, przystąpienie Polski do sojuszu atlantyckiego oznacza umocnienie stabilizacji europejskiej.

Problem rozszerzenia NATO na wschód - w tym przyjęcia Polski do tego sojuszu - był przez kilka lat stałym tematem w polityce międzynarodowej. W chwili gdy problem ten ma zostać rozstrzygnięty, a pytanie „czy” będzie zastąpione pytaniem „kiedy”, warto prześledzić nastawienie polskiego społeczeństwa do tej sprawy.

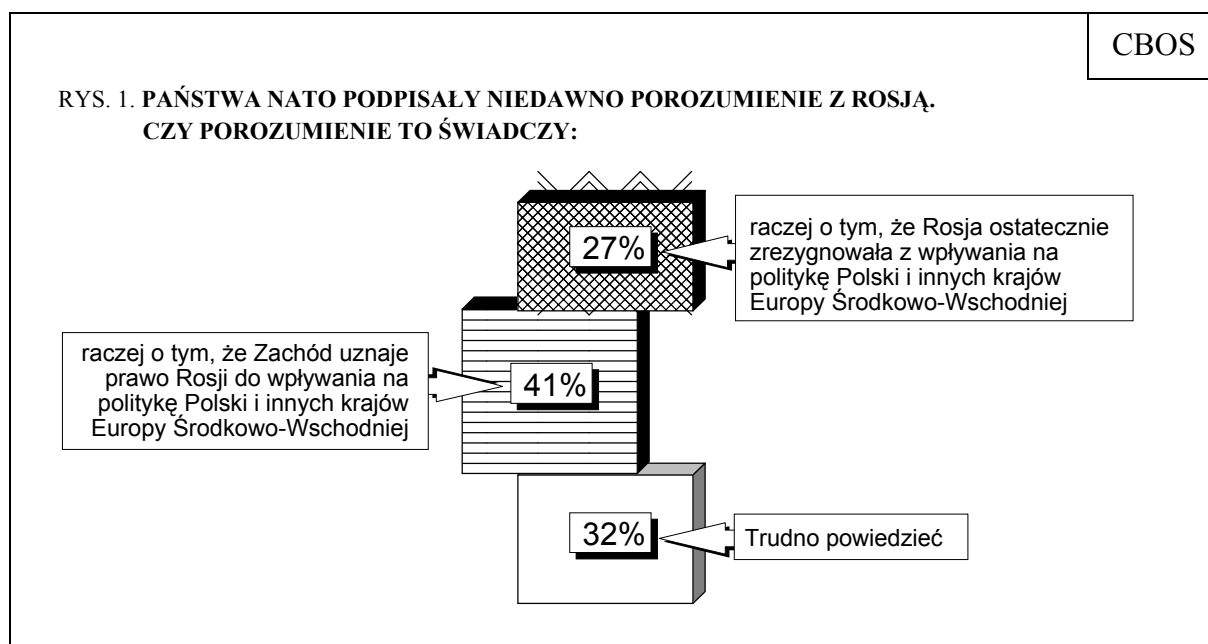
Poczynając od roku '92 CBOS systematycznie badał stosunek Polaków do różnych aspektów przystąpienia Polski do paktu północnoatlantyckiego. Ostatni raz poruszyliśmy tę kwestię w czerwcu¹ bieżącego roku, a więc już po podpisaniu porozumienia między NATO i Rosją.

OPINIE O POROZUMIENIU NATO - ROSJA

Podpisanie tzw. Karty NATO - Rosja zdjęło z porządku dziennego sprawę sprzeciwu Moskwy wobec przystąpienia do NATO Polski i innych krajów byłego Układu Warszawskiego. Porozumienie to od początku interpretowano niejednoznacznie. Jak zostało ono odebrane przez nasze społeczeństwo?

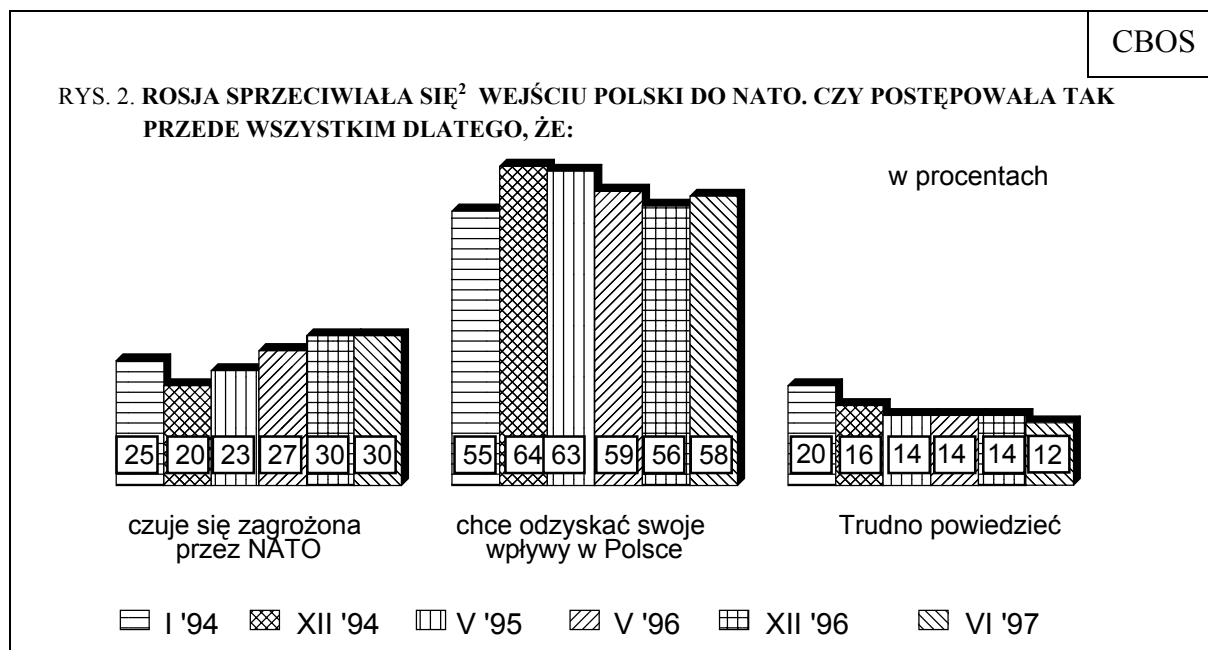
¹ Sondaż „Świat wokół nas” (10) zrealizowano w dniach 5-12 czerwca '97 na reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski (N=1164).

Wśród badanych wyraźnie dominuje opinia, że Karta NATO - Rosja stanowi *de facto* ustępstwo wobec sprzeciwu Rosji w sprawie rozszerzenia NATO na wschód i uznanie jej prawa do zabierania głosu w sprawach naszego regionu.

W interpretacji porozumienia NATO - Rosja nie ma w zasadzie różnic między badanymi o różnych poglądach politycznych czy cechach socjodemograficznych. Do czynników wpływających na zróżnicowanie opinii w tej sprawie można zaliczyć jedynie poziom wykształcenia oraz wiek badanych. Przekonanie o uznaniu przez Zachód prawa Rosji do wpływania na to, co dzieje się w naszym regionie, rośnie wraz ze wzrostem wykształcenia. Natomiast najmłodszy i najstarszy respondenci mają w tej kwestii podzielone opinie, z tym że w grupie najstarszych połowa powstrzymuje się od zajęcia stanowiska.

Przedstawione wyżej wyniki wskazują, że wśród badanych przeważa pogląd o odniesieniu przez Rosję sukcesu w tej sprawie. Od kilku lat bowiem większość ankietowanych niezmiennie odczytywała intencje zgłaszanych przez nią sprzeciwów wobec przyjęcia Polski do NATO jako przejaw dążenia do odzyskania wpływów w tym regionie.

Jeszcze rok temu rozkład opinii w powyższej sprawie uzależniony był od poglądów politycznych respondentów. Osoby o orientacji prawicowej znacznie częściej niż pozostałe były zdania, że sprzeciw Rosji wiąże się z kwestią odzyskania wpływów w Polsce. Obecnie różnice te niemal całkowicie zanikły.

O dążeniu Rosji do odzyskania wpływów w Polsce wyraźnie częściej niż pozostali przekonani są badani z wyższym wykształceniem. Opinia taka występuje również tym częściej, im większe jest deklarowane zainteresowanie polityką.

Większość ankietowanych negatywnie ocenia więc intencje polityki Rosji w kontekście sprawy rozszerzenia sojuszu atlantyckiego. Powstaje z kolei pytanie, jak postrzegana jest szczerść polityki Zachodu w tej sprawie? Czy badani dopuszczają możliwość, iż NATO porozumiewa się z Rosją w sprawach Polski poza jej plecami?

Tabela 1

w procentach

Czy uważa Pan(i) za możliwe, że państwa NATO porozumiewają się z Rosją w sprawach Polski poza jej plecami?	Wskazania respondentów według terminów badań				
	I '94	VI '94	V '95	V '96	VI '97
Tak	57	49	64	50	49
Nie	19	26	22	26	33
Trudno powiedzieć	24	25	24	24	18

² W poprzednich badaniach używaliśmy czasu teraźniejszego („sprzeciwia się”).

W ciągu minionych trzech lat w ocenie polityki państw NATO wobec Polski również przeważała nieufność. Podobnie jak w sprawie oceny intencji Rosji, nieufność ta jest największa wśród respondentów z wyższym wykształceniem oraz deklarujących duże zainteresowanie polityką. Na stopień zaufania do Zachodu pewien wpływ mają poglądy polityczne ankietowanych. Wśród osób utożsamiających się z prawicą zdania co do tego, czy państwa NATO porozumiewają się z Rosją w sprawach Polski za naszymi plecami, są podzielone, podczas gdy wśród wszystkich pozostałych wyraźnie przeważa nieufność.

Zaufanie do polityki prowadzonej przez państwa NATO wobec Polski jest silnie związane z interpretacją porozumienia NATO - Rosja.

Tabela 2 w procentach

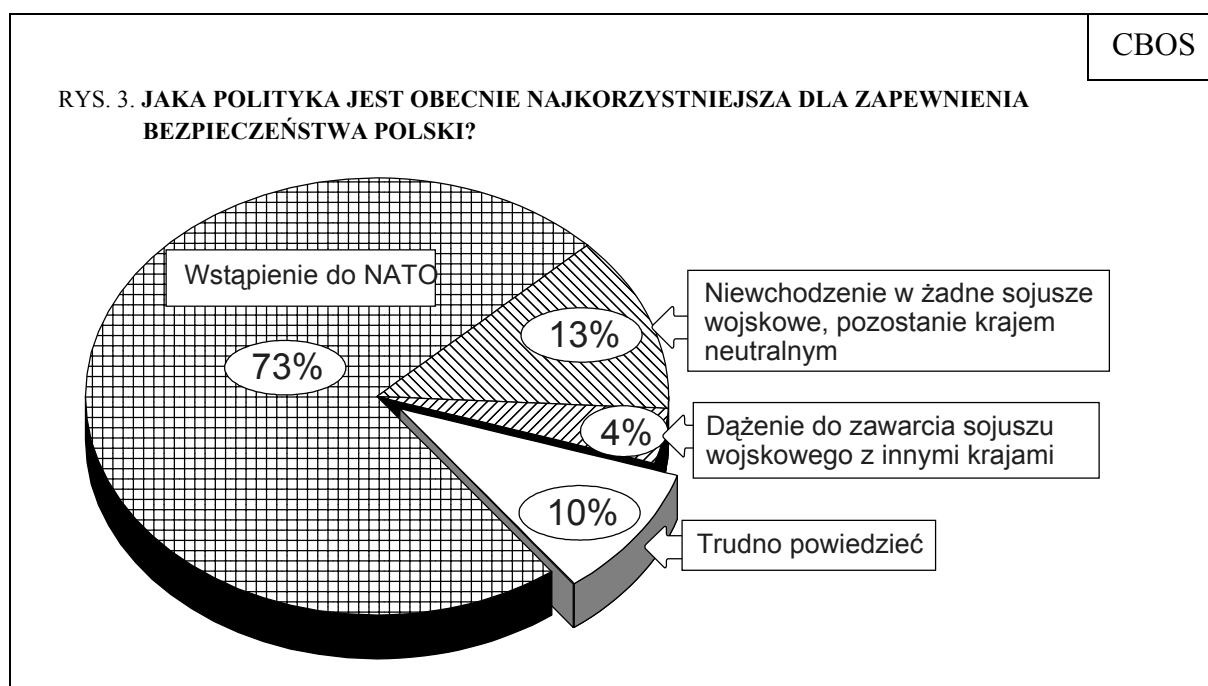
Czy porozumienie NATO - Rosja świadczy, że	Czy uważa Pan(i) za możliwe, że państwa NATO porozumiewają się z Rosją w sprawach Polski poza jej plecami?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
– Rosja zrezygnowała z wpływania na politykę Polski i innych krajów Europy Środkowo-Wschodniej	24	43	9
– Zachód uznaje prawo Rosji do wpływania na politykę Polski i innych krajów Europy Środkowo-Wschodniej	56	32	17
Trudno powiedzieć	20	25	74

V Cramera=.349

Wśród badanych, którzy nie uważają za możliwe, aby państwa NATO porozumiewały się z Rosją w sprawach Polski poza jej plecami, przeważa opinia, że zawarte porozumienie oznacza, iż Rosja zrezygnowała z wpływania na politykę Polski i innych krajów naszego regionu. Natomiast osoby, które dopuszczają możliwość kontaktów NATO z Rosją poza plecami Polski, w większości są zdania, iż porozumienie to świadczy o przyznaniu Rosji prawa do wpływania na politykę państw naszego regionu.

OPINIE O NAJLEPSZYM SPOSOBIE ZAPEWNIENIA BEZPIECZEŃSTWA KRAJU

Omówione dotychczas wyniki naszego sondażu wskazują na przewagę wśród badanych opinii, iż Rosja chce odzyskać wpływy w Polsce. Jednocześnie przeważa stanowisko podające w wątpliwość szczerą politykę NATO wobec Polski, a porozumienie NATO - Rosja świadczy, zdaniem ankietowanych, raczej o uznaniu prawa Rosji do posiadania tych wpływów niż o ostatecznej rezygnacji z nich. Jaką wobec tego politykę powinna prowadzić Polska, aby zapewnić sobie bezpieczeństwo?

Mimo stosunkowo dużej nieufności do polityki Zachodu wobec Polski, niemal trzy czwarte badanych uważa, że przystąpienie do NATO jest rozwiązaniem optymalnym z punktu widzenia bezpieczeństwa naszego kraju. Do uzyskania w tej sprawie tak daleko posuniętej zgody potrzebne było jednak parę lat.

Tabela 3 w procentach

Jaka polityka jest obecnie najkorzystniejsza dla zapewnienia bezpieczeństwa Polski?	Wskazania respondentów według terminów badań							
	V '92	VI '93	I '94	VI '94	V '95	I '96	V '96	VI '97
Staranie się o przyjęcie do NATO	35	57	55	61	65	72	73	73
Niewchodzenie w żadne sojusze wojskowe, pozostanie krajem neutralnym	35	14	22	18	16	12	12	13
Dążenie do zawarcia sojuszu wojskowego z innymi krajami	9	10	7	6	4	4	5	4
Trudno powiedzieć	21	19	16	15	15	12	10	10

W roku '92 - trzy lata po upadku muru berlińskiego, a rok po rozwiązaniu Układu Warszawskiego - opinie o polityce najkorzystniejszej dla zapewnienia bezpieczeństwa Polski były podzielone. Około jednej trzeciej ankietowanych opowiadało się za dążeniem do NATO i tyle samo za niewiązaniem się z żadnym sojuszem wojskowym. Bardzo szybko jednak proporcje te się zmieniły. Zasadniczy przełom nastąpił w roku następnym - w czerwcu '93 zwolennicy opcji pronatowskiej stanowili już ponad połowę badanych. Od tej pory liczba ta wciąż rosła i w roku ubiegłym osiągnęła niemal trzy czwarte ankietowanych.

Przedstawione wyżej dane dotyczą poglądu na **najkorzystniejsze** dla Polski rozwiązanie. Od roku '94 pytamy również o to, jakie stanowisko zajęliby respondenci, gdyby o wejściu Polski do NATO miało rozstrzygnąć referendum.

Od dwóch lat grupa osób gotowych **zaakceptować** przystąpienie Polski do paktu północnoatlantyckiego oscyluje wokół 80% badanych. Tylko co dziesiąty respondent deklaruje się jako przeciwnik takiego kroku.

Tabela 4 w procentach

Gdyby w Polsce odbywało się referendum w sprawie przystąpienia Polski do NATO, to czy głosował(a)by Pan(i):	Wskazania respondentów według terminów badań					
	VI '94	V '95	I '96	V '96	XII '96	VI '97
- za przystąpieniem do NATO	75	78	80	83	79	80
- przeciw przystąpieniu do NATO	10	9	7	8	8	10
Trudno powiedzieć	15	13	13	9	13	10

Akceptacja przystąpienia Polski do sojuszu atlantyckiego jest tym wyższa, im wyższy poziom wykształcenia badanych i większe zainteresowanie polityką. Stanowisko nieco bardziej wstrzemięźliwe³ niż inni zajmują respondenci o najniższych dochodach, powyżej 65 roku życia, mieszkańcy wsi i małych miast oraz rolnicy. Natomiast ani poglądy polityczne, ani inne cechy wyznaczające pozycję społeczną badanych nie wpływają na stopień akceptacji podjęcia tego kroku.

Wcześniej mówiliśmy o tym, że ankietowani w zdecydowanej większości popierają przystąpienie Polski do sojuszu północnoatlantyckiego, mimo iż znaczna ich część wątpi w szczerść polityki NATO wobec Polski. Czy wątpliwości te mają wpływ na akceptację integracji Polski z NATO?

Tabela 5 w procentach

Czy uważa Pan(i) za możliwe, że państwa NATO porozumiewają się z Rosją w sprawach Polski poza jej plecami?	Czy w ewentualnym referendum głosował(a)by Pan(i):		
	za przystąpieniem do NATO	przeciw przystąpieniu do NATO	Trudno powiedzieć
Tak	80	15	5
Nie	92	5	3
Trudno powiedzieć	62	7	31

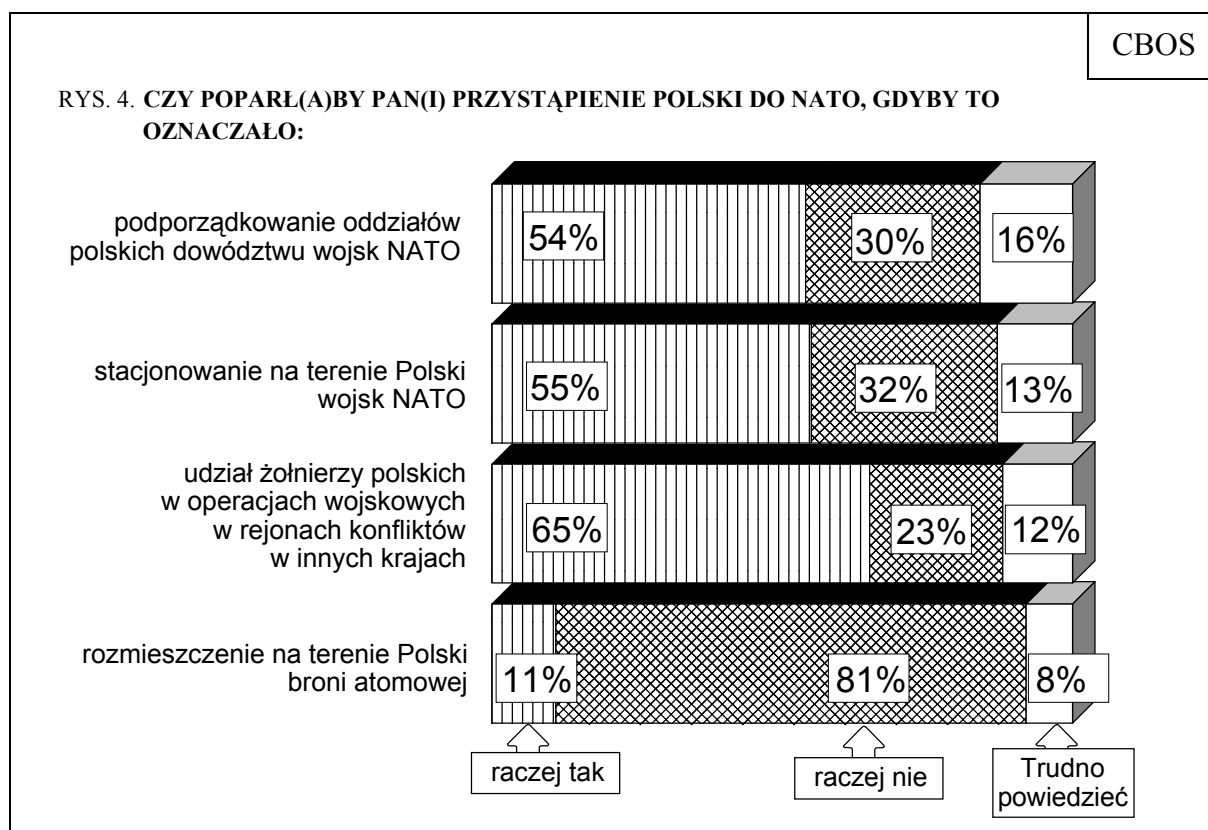
V Cramera=.275

Pewien wpływ daje się zauważyć, lecz w sumie jest on niewielki. Osoby wątpiące w szczerść polityki NATO wobec Polski w nieco mniejszym stopniu akceptują przystąpienie do paktu.

Zapytaliśmy również badanych, czy poparliby przystąpienie Polski do NATO, gdyby wiązało się to z pewnymi ograniczeniami dla Polski i jej armii jako członka paktu.

---

³ Traktujemy łącznie odpowiedzi przeciwko przystąpieniu do NATO oraz świadczące o powstrzymaniu się przed zajęciem stanowiska w tej sprawie.

Integracja Polski z NATO zyskuje mniejsze poparcie, gdy badani uświadamiają sobie możliwe konsekwencje tego kroku. Nadal jednak większość respondentów akceptuje opcję pronatowską, odrzucając jedynie rozmieszczenie na terenie naszego kraju broni nuklearnej. Stanowisko w tej sprawie nie zmieniło się od ubiegłego roku, podobnie zresztą jak w sprawie trzech innych możliwych konsekwencji, o które pytaliśmy.

Trzeba jeszcze dodać, że wszystkie cztery ograniczenia, poddawane ocenie, a wiążące się z przystąpieniem Polski do NATO, są akceptowane przede wszystkim przez ludzi z wyższym wykształceniem, należących do kadry kierowniczej i inteligencji. We wszystkich czterech przypadkach akceptacja ta jest tym większa, im wyższy stopień zainteresowania polityką. Jest ona także nieco wyższa wśród badanych o poglądach prawicowych niż lewicowych. Wszystkie te różnicowania są najslabsze w przypadku rozmieszczenia broni nuklearnej na terenie Polski.

Na zakończenie jeszcze jedna, bardzo istotna sprawa - jak społeczeństwo ocenia konsekwencje przyjęcia Polski do NATO z punktu widzenia stabilizacji europejskiej.

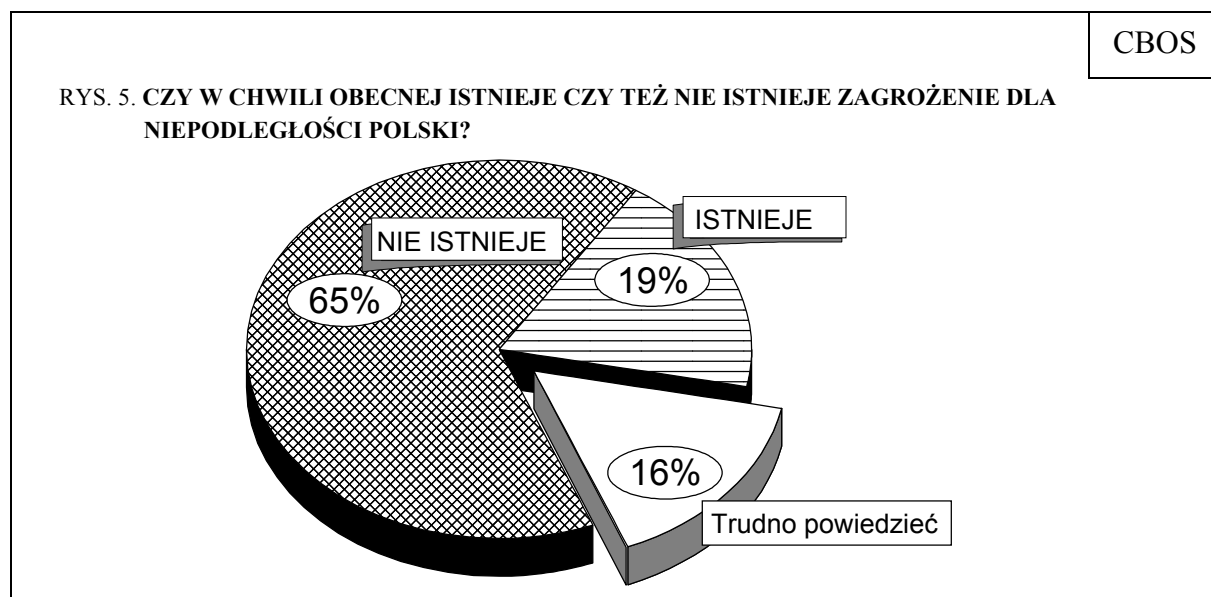
Tabela 6

w procentach

Czy przyjęcie Polski do NATO przyczyni się do:	Wskazania respondentów według terminów badań		
	I '94	I '96	VI '97
- zwiększenia spokoju i stabilizacji w Europie	59	66	68
- zwiększenia napięcia i niepewności w Europie	16	14	17
Trudno powiedzieć	25	20	15

Zdecydowana większość Polaków od początku nie miała wątpliwości co do stabilizującej dla porządku europejskiego roli członkostwa Polski w NATO. Jednak w styczniu '94, gdy po protestach Rosji wobec rozszerzenia paktu północnoatlantyckiego na wschód podpisywano porozumienie o „Partnerstwie dla pokoju”, przewaga tego przekonania nie była tak znaczna jak teraz.

Czy oznacza to, że w obecnej sytuacji, gdy Polska nie jest członkiem NATO, badani dopatrują się istnienia jakiegoś bezpośredniego zagrożenia dla naszej niepodległości?

Wyniki wskazują, że zdecydowana większość Polaków nie dostrzega takiego niebezpieczeństwa. Akceptacja naszego przystąpienia do NATO nie oznacza więc szukania w tym sojuszu ochrony przed jakimś bezpośrednim zagrożeniem dla kraju.

Tabela 7 w procentach

Czy w referendum głosował(a)by Pan(i):	Czy w chwili obecnej istnieje zagrożenie dla niepodległości Polski?		
	Istnieje	Nie istnieje	Trudno powiedzieć
– za przystąpieniem Polski do NATO	76	86	61
– przeciw przystąpieniu Polski do NATO	17	8	12
Trudno powiedzieć	7	6	26

V Cramera=.201

Poparcie dla integracji Polski z NATO jest większe wśród tych, którzy uważają, że nie ma obecnie bezpośredniego zagrożenia dla niepodległości naszego kraju. Wiąże się to jednocześnie z silniejszym wśród nich przekonaniem, iż rozszerzenie NATO przyczyni się do zwiększenia stabilizacji w Europie.

Tabela 8 w procentach

Czy przyjęcie Polski do NATO przyczyni się do:	Czy w chwili obecnej istnieje zagrożenie dla niepodległości Polski?		
	Istnieje	Nie istnieje	Trudno powiedzieć
– zwiększenia spokoju i stabilizacji w Europie	57	76	47
– zwiększenia napięcia i niepewności w Europie	30	14	19
Trudno powiedzieć	13	10	34

V Cramera=.219

Przekonanie Polaków, że nie ma obecnie zagrożenia dla niepodległości naszego kraju wyraźnie wiąże się więc z silniejszym poparciem dla przystąpienia Polski do NATO oraz z przeświadczeniem, że krok ten przyczyni się do umocnienia stabilizacji europejskiej.

Już od kilku lat blisko cztery piąte dorosłych Polaków akceptuje przystąpienie Polski do NATO. Niewiele mniej osób uważa to rozwiązanie za najkorzystniejsze z punktu widzenia zapewnienia bezpieczeństwa kraju.

Równocześnie jednak badani podchodzą z dużą rezerwą do polityki państw NATO wobec Polski w kontekście ich stosunków z Rosją. Porozumienie Rosja - NATO zostało przyjęte przez znaczną grupę ankietowanych jako uznanie prawa Rosji do angażowania się w naszej części Europy.

Niemniej jednak Polacy nie wiążą przystąpienia Polski do sojuszu atlantyckiego z poczuciem zagrożenia dla kraju. Uważają natomiast, że krok ten przyczyni się do umocnienia stabilizacji europejskiej.

A N E K S

PODZIAŁ NA REGIONY W BADANIACH CBOS

1. Region północny:

09 woj. elbląskie
10 woj. gdańskie
17 woj. koszalińskie
26 woj. olsztyńskie
39 woj. słupskie
41 woj. szczecińskie

2. Region zachodni:

11 woj. gorzowskie
12 woj. jeleniogórskie
20 woj. legnickie
45 woj. wałbrzyskie
47 woj. wrocławskie
49 woj. zielonogórskie

3. Region środkowozachodni:

05 woj. bydgoskie
13 woj. kaliskie
16 woj. konińskie
21 woj. leszczyńskie
29 woj. pilskie
32 woj. poznańskie
44 woj. toruńskie
46 woj. wrocławskie

4. Region środkowy:

01 woj. warszawskie
07 woj. ciechanowskie
24 woj. łódzkie
30 woj. piotrkowskie
31 woj. płockie
34 woj. radomskie
37 woj. sieradzkie
38 woj. skierniewickie

5. Region wschodni:

02 woj. białkopodlaskie
03 woj. białostockie
06 woj. chełmskie
22 woj. lubelskie
23 woj. łomżyńskie
28 woj. ostrołęckie
36 woj. siedleckie
40 woj. suwalskie
48 woj. zamojskie

6. Region południowo-wschodni:

15 woj. kieleckie
18 woj. krakowskie
19 woj. krośnieńskie
25 woj. nowosądeckie
33 woj. przemyskie
35 woj. rzeszowskie
42 woj. tarnobrzeskie
43 woj. tarnowskie

7. Region południowo-zachodni:

04 woj. bielskie
08 woj. częstochowskie
14 woj. katowickie
27 woj. opolskie

Tabela 1. Państwa NATO podpisały niedawno porozumienie z Rosją. Czy, Pana(i) zdaniem, porozumienie to świadczy: 1 - raczej o tym, że Rosja ostatecznie zrezygnowała z wpływania na politykę Polski i innych krajów Europy Środkowo-Wschodniej; 2 - raczej o tym, że Zachód uznaje prawo Rosji do wpływania na politykę Polski i innych krajów Europy Środkowo-Wschodniej

	(%)			
	1	2	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	28	41	32	1161
Płeć				
Mężczyźni	33	45	23	550
Kobiety	23	37	40	612
Wiek				
do 24 lat	42	39	19	158
25-34	29	41	30	209
35-44	24	47	28	245
45-54	25	46	29	209
55-64	24	44	32	147
65 lat i więcej	24	25	51	193
Miejsce zamieszkania				
Wieś	24	36	40	432
Miasto do 20 tys.	19	41	40	129
od 21 do 100 tys.	34	47	19	245
101-500 tys.	27	43	30	209
501 tys. i więcej mieszk.	36	40	23	144
Region				
Północny	24	39	37	139
Zachodni	31	40	29	123
Środkowozachodni	24	45	31	174
Środkowy	29	39	32	195
Wschodni	23	37	41	149
Południowo-wschodni	29	36	35	178
Południowo-zachodni	32	48	21	204
Wykształcenie				
Podstawowe	20	32	48	358
Zasadnicze zawodowe	35	38	27	329
Średnie	29	48	23	380
Wyższe	23	55	22	94
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	29	51	20	79
Prac. umysł. niż. szczebla	22	53	25	102
Pracownicy fiz. - umysł.	29	46	25	78
Robotnicy wykwalifikowani	33	44	22	135
Robotnicy niewykwalifik.	20	44	35	61
Rolnicy	18	52	30	62
Prywatni przedsiębiorcy	21	54	25	51
Bierni zawodowo				
Renciści	24	35	42	152
Emeryci	24	33	43	199
Uczniowie i studenci	41	47	12	63
Bezrobotni	39	24	36	98
Gospodynie domowe i inni	31	29	41	71
Zainteresowanie polityką				
Duże	37	44	19	138
Średnie	31	45	23	148
Niskie	25	40	36	291
Żadne	19	30	51	237
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 200 zł	27	34	38	247
201 - 325	21	39	39	207
326 - 449	28	40	32	212
450 - 599	30	48	22	148
Powyżej 599 zł	34	48	18	191
Ocena własnych war. mater.				
Złe	21	36	43	334
Średnie	28	42	30	517
Dobre	34	44	22	310
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	17	36	47	80
Raz w tygodniu	26	40	34	613
Kilka razy w miesiącu	25	35	41	131
Kilka razy w roku	29	47	24	217
W ogóle nie uczestniczy	41	46	13	114
Poglądy polityczne				
Lewica	35	44	21	236
Centrum	28	46	26	354
Prawica	30	43	26	306
Trudno powiedzieć	17	29	55	259

Tabela 2. Rosja sprzeciwiała się wejściu Polski do NATO. Czy, Pana(i) zdaniem, postępowała tak przede wszystkim dlatego, że: 1 - czuje się zagrożona przez NATO; 2 - chce odzyskać swoje wpływy w Polsce

	(%)			
	1	2	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	30	58	12	1161
Płeć				
Mężczyźni	31	62	8	550
Kobiety	29	54	17	612
Wiek				
do 24 lat	46	45	10	158
25-34	40	50	10	209
35-44	25	67	8	245
45-54	29	63	9	209
55-64	21	63	15	147
65 lat i więcej	20	54	26	193
Miejsce zamieszkania				
Wieś	26	56	18	432
Miasto do 20 tys.	26	58	16	129
od 21 do 100 tys.	33	59	8	245
101-500 tys.	38	56	6	209
501 tys. i więcej mieszk.	27	64	9	144
Region				
Północny	31	58	11	139
Zachodni	32	61	6	123
Środkowozachodni	29	58	13	174
Środkowy	28	60	12	195
Wschodni	35	52	13	149
Południowo-wschodni	24	57	19	178
Południowo-zachodni	32	56	11	204
Wykształcenie				
Podstawowe	23	54	23	358
Zasadnicze zawodowe	32	59	9	329
Średnie	36	57	8	380
Wyższe	24	70	6	94
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	32	60	8	79
Prac. umysł. niż. szczebla	34	56	10	102
Pracownicy fiz. - umysł.	36	58	6	78
Robotnicy wykwalifikowani	31	63	6	135
Robotnicy niewykwalifik.	32	58	11	61
Rolnicy	25	64	10	72
Prywatni przedsiębiorcy	28	67	5	51
Bierni zawodowo				
Renciści	24	54	22	152
Emeryci	20	59	21	199
Uczniowie i studenci	46	50	4	63
Bezrobotni	42	48	10	98
Gospodynie domowe i inni	27	56	16	71
Zainteresowanie polityką				
Duże	24	73	3	138
Średnie	29	64	8	495
Niskie	40	47	13	291
Żadne	23	50	28	237
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 200 zł	29	52	19	247
201 - 325	29	58	13	207
326 - 449	31	56	13	212
450 - 599	32	56	12	148
Powyżej 599 zł	31	64	5	191
Ocena własnych war. mater.				
Złe	27	59	15	334
Średnie	31	56	12	517
Dobre	31	58	10	310
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	22	59	19	80
Raz w tygodniu	28	58	14	613
Kilka razy w miesiącu	27	57	16	131
Kilka razy w roku	34	59	7	217
W ogóle nie uczestniczy	41	52	7	114
Poglądy polityczne				
Lewica	27	63	10	236
Centrum	38	54	8	354
Prawica	30	60	10	306
Trudno powiedzieć	23	54	24	259

Tabela 3. Czy uważa Pan(i) za możliwe, że państwa NATO porozumiewają się z Rosją w sprawach Polski poza jej plecami?

(%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	49	33	18	1164
Płeć				
Mężczyźni	51	38	11	551
Kobiety	46	29	25	613
Wiek				
do 24 lat	39	45	17	158
25-34	49	37	13	209
35-44	57	29	14	246
45-54	51	35	14	209
55-64	52	30	17	148
65 lat i więcej	40	24	36	194
Miejsce zamieszkania				
Wieś	46	28	26	434
Miasto do 20 tys.	49	28	23	129
od 21 do 100 tys.	54	34	12	246
101-500 tys.	44	42	13	210
501 tys.i więcej mieszk.	52	39	9	144
Region				
Północny	52	28	19	140
Zachodni	53	35	11	124
Środkowozachodni	48	32	21	174
Środkowy	55	28	16	196
Wschodni	44	34	23	149
Południowo-wschodni	45	32	22	178
Południowo-zachodni	43	41	16	204
Wykształcenie				
Podstawowe	44	25	31	358
Zasadnicze zawodowe	46	41	12	330
Średnie	51	34	15	381
Wyższe	64	31	5	94
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	60	30	9	79
Prac.umysł.niż.szczebla	49	38	13	102
Pracownicy fiz.- umysł.	43	38	17	79
Robotnicy wykwalifikowani	50	36	14	135
Robotnicy niewykwalifik.	45	38	18	61
Rolnicy	57	21	22	72
Prywatni przedsiębiorcy	64	29	7	51
Bierni zawodowo				
Renciści	42	31	27	152
Emeryci	46	24	29	201
Uczniowie i studenci	51	40	9	63
Bezrobotni	43	44	13	98
Gospodynie domowe i inni	48	38	14	71
Zainteresowanie polityką				
Duże	59	36	5	138
Średnie	48	40	13	495
Niskie	51	29	20	291
Żadne	41	23	35	240
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 200 zł	50	28	21	248
201 - 325	44	32	24	207
326 - 449	48	33	18	213
450 - 599	53	33	14	149
Powyżej 599 zł	54	38	8	191
Ocena własnych war. mater.				
Złe	49	27	24	336
Średnie	45	37	18	517
Dobre	54	33	13	311
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	46	31	22	82
Raz w tygodniu	45	35	20	614
Kilka razy w miesiącu	48	29	24	131
Kilka razy w roku	53	34	13	217
W ogóle nie uczestniczy	61	29	11	114
Poglądy polityczne				
Lewica	53	35	12	236
Centrum	54	31	15	354
Prawica	44	42	14	306
Trudno powiedzieć	41	25	34	260

Tabela 4. Gdyby w Polsce odbywało się referendum w sprawie przystąpienia Polski do NATO, to czy głosował(a)by Pan(i): 1 - za przystąpieniem Polski do NATO; 2 - przeciw przystąpieniu Polski do NATO

	(%)			
	1	2	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	80	10	9	1162
Płeć				
Mężczyźni	85	11	5	550
Kobiety	77	10	14	612
Wiek				
do 24 lat	86	7	7	158
25-34	81	12	8	209
35-44	84	10	6	245
45-54	79	13	7	209
55-64	81	13	7	147
65 lat i więcej	72	7	22	193
Miejsce zamieszkania				
Wieś	72	15	13	433
Miasto do 20 tys.	79	10	11	129
od 21 do 100 tys.	87	6	7	245
101-500 tys.	87	7	6	209
501 tys. i więcej mieszk.	87	7	6	144
Region				
Północny	76	9	15	139
Zachodni	90	7	3	123
Środkowozachodni	74	15	11	174
Środkowy	80	11	9	195
Wschodni	78	10	12	149
Południowo-wschodni	82	8	9	178
Południowo-zachodni	84	11	5	204
Wykształcenie				
Podstawowe	69	13	18	358
Zasadnicze zawodowe	82	11	7	329
Średnie	87	8	5	380
Wyższe	91	7	2	94
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	87	8	5	79
Prac.umysł.niż.szczebła	90	6	4	102
Pracownicy fiz.- umysł.	79	13	9	78
Robotnicy wykwalifikowani	78	15	8	135
Robotnicy niewykwalifik.	80	16	4	61
Rolnicy	70	20	9	72
Prywatni przedsiębiorcy	93	3	4	51
Bierni zawodowo				
Renciści	74	10	16	152
Emeryci	77	6	17	200
Uczniowie i studenci	90	5	5	63
Bezrobotni	83	9	8	98
Gospodynie domowe i inni	83	12	5	71
Zainteresowanie polityką				
Duże	90	7	3	138
Średnie	89	7	3	495
Nikie	74	14	12	291
Żadne	64	13	22	238
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 200 zł	73	14	13	247
201 - 325	80	12	8	207
326 - 449	81	9	11	213
450 - 599	79	10	11	148
Powyżej 599 zł	91	6	3	191
Ocena własnych war. mater.				
Złe	73	14	13	335
Średnie	81	10	9	517
Dobre	89	5	6	310
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	75	10	15	80
Raz w tygodniu	79	10	11	613
Kilka razy w miesiącu	81	11	9	131
Kilka razy w roku	85	11	5	217
W ogóle nie uczestniczy	86	7	7	114
Poglądy polityczne				
Lewica	84	10	5	236
Centrum	86	7	7	354
Prawica	85	9	5	306
Trudno powiedzieć	64	16	21	259

Tabela 5. Czy poparł(a)by Pan(i) przystąpienie Polski do NATO, gdyby to oznaczało PODPORZĄDKOWANIE Oddziałów Polskich Dowództwu Wojsk NATO?

	(%)			
	Raczej tak	Raczej nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	54	30	16	1161
Płeć				
Mężczyźni	62	29	9	550
Kobiety	47	30	23	611
Wiek				
do 24 lat	50	40	10	158
25-34	55	31	15	209
35-44	55	28	17	245
45-54	58	29	13	209
55-64	54	28	18	147
65 lat i więcej	53	23	25	193
Miejsce zamieszkania				
Wieś	46	33	22	433
Miasto do 20 tys.	44	34	22	129
od 21 do 100 tys.	61	28	11	245
101-500 tys.	63	27	9	208
501 tys. i więcej mieszk.	66	23	11	144
Region				
Północny	55	31	15	138
Zachodni	64	24	12	123
Środkowo-zachodni	47	39	14	174
Środkowy	60	24	16	195
Wschodni	46	33	21	149
Południowo-wschodni	58	23	19	178
Południowo-zachodni	52	32	16	204
Wykształcenie				
Podstawowe	48	28	24	358
Zasadnicze zawodowe	55	32	14	329
Średnie	55	31	13	380
Wyższe	73	22	6	94
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	73	19	8	79
Prac. umysł. niż. szczebla	56	26	18	102
Pracownicy fiz. - umysł.	55	37	8	78
Robotnicy wykwalifikowani	58	28	14	135
Robotnicy niewykwalifik.	52	39	10	61
Rolnicy	40	45	15	72
Prywatni przedsiębiorcy	57	33	10	51
Bierni zawodowo				
Renciści	49	27	23	152
Emeryci	56	23	21	199
Uczniowie i studenci	58	31	11	63
Bezrobotni	49	38	13	98
Gospodynie domowe i inni	48	27	26	71
Zainteresowanie polityką				
Duże	70	25	6	138
Średnie	57	31	11	495
Niskie	49	31	20	291
Żadne	45	27	27	237
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 200 zł	43	35	22	247
201 - 325	52	31	17	207
326 - 449	55	30	15	212
450 - 599	58	25	17	148
Powyżej 599 zł	70	23	7	191
Ocena własnych war. mater.				
Złe	49	33	18	334
Średnie	55	28	17	517
Dobre	59	28	13	310
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	45	27	28	80
Raz w tygodniu	53	28	19	613
Kilka razy w miesiącu	48	39	14	131
Kilka razy w roku	58	33	9	217
W ogóle nie uczestniczy	66	22	12	114
Poglądy polityczne				
Lewica	58	31	11	236
Centrum	54	35	10	354
Prawica	63	24	13	306
Trudno powiedzieć	41	27	32	258

Tabela 6. Czy poparł(a)by Pan(i) przystąpienie Polski do NATO, gdyby to oznaczało STACJONOWANIE NA TERENIE POLSKI WOJSK NATO?

(%)

	Raczej tak	Raczej nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	55	32	13	1161
Płeć				
Mężczyźni	65	29	5	550
Kobiety	46	34	20	611
Wiek				
do 24 lat	54	37	9	158
25-34	58	32	10	209
35-44	59	32	10	245
45-54	55	30	14	209
55-64	53	34	13	147
65 lat i więcej	52	26	22	193
Miejsce zamieszkania				
Wieś	50	34	17	433
Miasto do 20 tys.	54	30	16	129
od 21 do 100 tys.	58	35	8	245
101-500 tys.	60	29	10	208
501 tys.i więcej mieszk.	63	26	11	144
Region				
Północny	54	31	14	138
Zachodni	66	30	4	123
Środkowozachodni	51	38	11	174
Środkowy	57	28	15	195
Wschodni	48	37	15	149
Południowo-wschodni	57	25	18	178
Południowo-zachodni	56	33	11	204
Wykształcenie				
Podstawowe	46	31	23	358
Zasadnicze zawodowe	57	34	9	329
Średnie	58	33	9	380
Wyższe	78	18	4	94
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier.,inteligencja	67	27	6	79
Prac.umysł.niż.szczębla	56	33	11	102
Pracownicy fiz.- umysł.	57	33	10	78
Robotnicy wykwalifikowani	55	34	11	135
Robotnicy niewykwalifik.	53	40	7	61
Rolnicy	48	44	8	72
Prywatni przedsiębiorcy	69	18	13	51
Bierni zawodowo				
Renciści	50	30	20	152
Emeryci	55	29	17	199
Uczniowie i studenci	64	30	6	63
Bezrobotni	47	38	15	98
Gospodynie domowe i inni	59	21	20	71
Zainteresowanie polityką				
Duże	74	21	5	138
Średnie	60	32	8	495
Niskie	51	34	14	291
Żadne	40	33	26	237
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 200 zł	49	35	16	247
201 - 325	53	34	13	207
326 - 449	53	37	11	212
450 - 599	58	27	15	148
Powyżej 599 zł	69	24	6	191
Ocena własnych war. mater.				
Złe	51	34	15	334
Średnie	54	32	13	517
Dobre	62	28	10	310
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	50	32	18	80
Raz w tygodniu	54	32	14	613
Kilka razy w miesiącu	52	33	15	131
Kilka razy w roku	61	31	7	217
W ogóle nie uczestniczy	60	29	11	114
Poglądy polityczne				
Lewica	56	38	7	236
Centrum	57	35	8	354
Prawica	67	23	10	306
Trudno powiedzieć	40	32	28	258

Tabela 7. Czy poparł(a)by Pan(i) przystąpienie Polski do NATO, gdyby to oznaczało UDZIAŁ ŻOŁNIERZY POLSKICH W OPERACJACH WOJSKOWYCH W REJONACH KONFLIKTÓW W INNYCH KRAJACH?

(%)

	Raczej tak	Raczej nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	66	23	12	1161
Płeć				
Mężczyźni	74	22	4	550
Kobiety	58	23	18	611
Wiek				
do 24 lat	70	23	7	158
25-34	68	20	12	209
35-44	72	22	6	245
45-54	64	26	10	209
55-64	66	24	10	147
65 lat i więcej	54	22	24	193
Miejsce zamieszkania				
Wieś	59	26	15	433
Miasto do 20 tys.	56	26	18	129
od 21 do 100 tys.	70	21	8	245
101-500 tys.	76	17	7	208
501 tys. i więcej mieszk.	72	20	7	144
Region				
Północny	63	20	16	138
Zachodni	70	22	8	123
Środkowozachodni	64	24	12	174
Środkowy	66	24	9	195
Wschodni	60	27	13	149
Południowo-wschodni	66	21	13	178
Południowo-zachodni	70	20	10	204
Wykształcenie				
Podstawowe	55	25	20	358
Zasadnicze zawodowe	67	25	8	329
Średnie	70	22	8	380
Wyższe	86	12	3	94
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	83	10	6	79
Prac.umysł.niż.szczebła	69	22	9	102
Pracownicy fiz.- umysł.	63	30	7	78
Robotnicy wykwalifikowani	66	28	6	135
Robotnicy niewykwalifik.	67	26	7	61
Rolnicy	63	30	7	72
Prywatni przedsiębiorcy	68	25	8	51
Bierni zawodowo				
Renciści	58	22	19	152
Emeryci	59	23	18	199
Uczniowie i studenci	74	21	5	63
Bezrobotni	70	18	12	98
Gospodynie domowe i inni	65	15	20	71
Zainteresowanie polityką				
Duże	80	19	2	138
Średnie	74	19	7	495
Niskie	56	31	13	291
Żadne	51	24	25	237
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 200 zł	59	26	15	247
201 - 325	61	25	14	207
326 - 449	68	20	12	212
450 - 599	68	21	11	148
Powyżej 599 zł	79	17	5	191
Ocena własnych war. mater.				
Złe	58	28	15	334
Średnie	66	22	11	517
Dobre	74	18	9	310
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	62	19	19	80
Raz w tygodniu	64	23	13	613
Kilka razy w miesiącu	67	24	9	131
Kilka razy w roku	68	24	8	217
W ogóle nie uczestniczy	69	21	10	114
Poglądy polityczne				
Lewica	67	26	7	236
Centrum	69	23	8	354
Prawica	75	17	8	306
Trudno powiedzieć	49	25	26	258

Tabela 8. Czy poparł(a)by Pan(i) przystąpienie Polski do NATO, gdyby to oznaczało ROZMIESZCZENIE NA TERENIE POLSKI BRONI ATOMOWEJ NATO?

(%)

	Raczej tak	Raczej nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	11	82	8	1161
Płeć				
Mężczyźni	15	81	4	550
Kobiety	7	82	11	611
Wiek				
do 24 lat	13	83	3	158
25-34	8	88	4	209
35-44	7	86	7	245
45-54	13	79	8	209
55-64	11	77	12	147
65 lat i więcej	12	74	14	193
Miejsce zamieszkania				
Wieś	9	81	10	433
Miasto do 20 tys.	4	87	8	129
od 21 do 100 tys.	11	84	4	245
101-500 tys.	14	80	6	208
501 tys.i więcej mieszk.	16	75	10	144
Region				
Północny	8	81	11	138
Zachodni	15	77	7	123
Środkowo-zachodni	4	88	7	174
Środkowy	15	77	8	195
Wschodni	17	73	10	149
Południowo-wschodni	6	86	9	178
Południowo-zachodni	11	86	3	204
Wykształcenie				
Podstawowe	9	77	15	358
Zasadnicze zawodowe	9	85	6	329
Średnie	10	85	5	380
Wyższe	25	74	2	94
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier.,inteligencja	22	76	2	79
Prac.umysł.niż.szczębla	9	87	4	102
Pracownicy fiz.- umysł.	4	91	5	78
Robotnicy wykwalifikowani	9	85	5	135
Robotnicy niewykwalifik.	8	90	3	61
Rolnicy	10	88	2	72
Prywatni przedsiębiorcy	7	81	12	51
Bierni zawodowo				
Renciści	9	75	16	152
Emeryci	12	77	11	199
Uczniowie i studenci	22	70	7	63
Bezrobotni	9	86	4	98
Gospodynie domowe i inni	6	80	14	71
Zainteresowanie polityką				
Duże	17	75	7	138
Średnie	11	85	4	495
Niskie	10	84	6	291
Żadne	6	75	19	237
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 200 zł	7	85	9	247
201 - 325	6	85	9	207
326 - 449	10	83	7	212
450 - 599	10	83	7	148
Powyżej 599 zł	22	72	6	191
Ocena własnych war. mater.				
Złe	10	81	9	334
Średnie	12	81	7	517
Dobre	9	84	7	310
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	9	78	14	80
Raz w tygodniu	8	84	8	613
Kilka razy w miesiącu	13	80	7	131
Kilka razy w roku	12	83	4	217
W ogóle nie uczestniczy	21	69	10	114
Poglądy polityczne				
Lewica	12	83	5	236
Centrum	8	88	4	354
Prawica	17	77	6	306
Trudno powiedzieć	6	76	18	258